

2016/2148(INI)

14.10.2016

STANOVISKO

Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

pre Výbor pre regionálny rozvoj

k investovaniu do zamestnanosti a rastu – maximalizácia príspevku európskych štrukturálnych a investičných fondov: hodnotenie správy na základe článku 16 ods. 3 NSU
(2016/2148(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaneho o stanovisko: Viorica Dăncilă

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka vyzýva Výbor pre regionálny rozvoj, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. berie na vedomie oznámenie Komisie týkajúce sa rokovaní o dohodách o partnerstve a operačných programoch v zmysle požiadavky stanovenej v článku 16 ods. 3 nariadenia o spoločných ustanoveniach (NSU);
2. zastáva názor, že európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF), do ktorých patrí Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV), sú kľúčovými investičnými nástrojmi a hlavnými finančnými nástrojmi na podporu rozvoja vidieka v mnohých členských štátoch; zdôrazňuje, že komplementárnosť a doplnkovosť medzi týmito fondmi je nevyhnutná na vytvorenie podmienok na vytváranie pracovných miest a rast vo vidieckych oblastiach; zdôrazňuje, že najmä program POSEI je zodpovedný za vytváranie priamych a nepriamych pracovných miest v poľnohospodárskom odvetví pre najvzdialenejšie regióny, a dôrazne podporuje aktualizovanie jeho rozpočtu, aby mohol reagovať na osobitné charakteristiky a obmedzenia týchto regiónov, a to v súlade s ustanoveniami v článku 349 ZFEÚ;
3. zdôrazňuje, aké je dôležité, aby sa rozvojové potreby vidieckych oblastí primerane zohľadnili v partnerských dohodách, a že ustanovenia partnerských dohôd v tejto oblasti sú transponované do rôznych operačných programov v rámci politiky súdržnosti;
4. zastáva názor, že vidiecke oblasti, najmä najmenej rozvinuté oblasti, môžu významne prispievať k zvyšovaniu zamestnanosti a znižovaniu chudoby podporou investícií do inovácií a vzdelávania a zvýšením ich konkurencieschopnosti, čím sa zaručí generačná výmena; zastáva preto názor, že v záujme zabezpečenia hospodárskeho rastu vo vidieckych oblastiach sa musí predchádzať akémukoľvek zníženiu alebo zmrazeniu finančných prostriedkov pridelených pre tieto oblasti; odmieta akékoľvek zmrazenie alebo zníženie pomoci z EŠIF ako donucovacích opatrení za nesplnenie cieľov v oblasti deficitu bez prihliadnutia na sociálno-ekonomický vplyv týchto opatrení;
5. zdôrazňuje, že EŠIF by mali prispievať k rozvoju infraštruktúry vo vidieckych oblastiach, a najmä podporovať rozširovanie širokopásmového pripojenia, rozvíjať a modernizovať agro-potravinárske odvetvie a zlepšiť prístup k financovaniu pre MSP v tomto odvetví; zastáva názor, že mnohé súčasné nástroje SPP by sa mali použiť na úspešnú a účinnú realizáciu cielených investícií;
6. zdôrazňuje úlohu poľnohospodárstva pri vytváraní pracovných miest a ochrany krajiny;
7. zdôrazňuje, že nový EPFRV vychádza z predchádzajúcich programových období tým, že poskytuje flexibilitu potrebnú na lepšie riešenie konkrétnych územných potrieb a rozširuje ciele na šesť priorít EÚ pre rozvoj vidieka rozdelených do 18 oblastí záujmu, ktoré všetky prispievajú k trom prierezovým cieľom týkajúcim sa inovácie, životného prostredia/zmiernenia zmeny klímy a adaptácie na ňu; zdôrazňuje, že podpora technologických a sociálnych inovácií v nasledujúcich finančných obdobiach je kľúčová pre udržateľné a konkurencieschopné európske poľnohospodárstvo; zdôrazňuje, že EŠIF by sa mali v prvom rade a predovšetkým zamerať na investície, ktoré by mohli podporiť podnikateľské cykly;

8. pripomína dôležitý príspevok EPFRV k ochrane klímy a cieľ vynaložiť aspoň 20 % rozpočtu EÚ na opatrenia v oblasti klímy;
9. poukazuje na význam EPFRV pre mikropodniky a malé a stredné podniky;
10. vyjadruje poľutovanie nad tým, že rozpočet, ktorý bol pôvodne vyčlenený na súčasné programové obdobie v rámci druhého piliera, predstavoval 99,6 miliardy EUR, čo znamená prudký pokles v porovnaní s predchádzajúcim obdobím, zdôrazňuje pridanú hodnotu financovania z viacerých fondov a trvá na tom, že je potrebné harmonizovať pravidlá súčinnosti fondov;
11. vyjadruje znepokojenie v súvislosti s dlhým procesom prijímania programov rozvoja vidieka; očakáva, že Komisia, členské štáty a regióny sa z tohto procesu poučia, aby v budúcnosti zamedzili podobným oneskoreniam; poukazuje na to, že oneskorenia pri schvaľovaní programov rozvoja vidieka a pri uskutočňovaní platieb pre poľnohospodárov prispievajú k zhoršovaniu krízy v poľnohospodárskom sektore, a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zaviedli prechodné opatrenia na zachovanie prístupu poľnohospodárov k financovaniu;
12. poukazuje na to, že oneskorené prijatie programov rozvoja vidieka malo za následok oneskorenie uverejnenia oznámení o osobitných opatreniach a čiastkových opatreniach, čo poľnohospodárom spôsobilo značné ťažkosti;
13. domnieva sa, že jeden z dôvodov oneskorenia spočíva v tom, že programy rozvoja vidieka, pretože musia zahŕňať viaceré úrovne a rôzne stupne podrobnosti, sú formulované príliš roztrieštene a že táto skutočnosť zvyšuje množstvo práce spojenej s praktickým riadením pomoci, čo je v rozpore s požadovanými cieľmi zjednodušenia a jasnosti pravidiel;
14. domnieva sa, že v programe rozvoja vidieka by prioritou mali byť navrhované projekty, ktoré majú priamy vplyv na rozvoj poľnohospodárstva, pričom je potrebné zabezpečiť, aby tento program nezahŕňal projekty, ktoré, hoci sú určené pre vidiecke oblasti, by mohli byť zahrnuté do iných európskych programov;
15. opätovne zdôrazňuje dôležitú úlohu, ktorú zohrávajú mladí ľudia a ženy vo vidieckych oblastiach; vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že v Európe v priemere iba 28 % poľnohospodárskych podnikov riadia ženy, pričom podnikanie žien predstavuje zo sociálneho, hospodárskeho a environmentálneho hľadiska dôležitý pilier udržateľného rozvoja vo vidieckych oblastiach; konštatuje, že najmä vo vidieckych oblastiach ženy a mladí ľudia patria do skupín, ktorých situácia je najneistejšia s vysokou mierou nezamestnanosti; zdôrazňuje význam programov rozvoja vidieka pre podporu zamestnanosti v poľnohospodárstve, najmä pokiaľ ide o tvorbu kvalitných pracovných miest pre mladých ľudí a ženy; vyzýva Komisiu, aby podporovala a podnecovala prístup žien z vidieckych oblastí na trh práce ako prioritu vo svojich budúcich rozvojových politikách; vyzýva členské štáty, aby v plnej miere posilnili a presadzovali rodový rozmer pri vykonávaní programov rozvoja vidieka a venovali osobitnú pozornosť projektom zameraným na integráciu mladých ľudí, a tým ich podnecovali k tomu, aby si ako prácu vybrali poľnohospodárstvo a umožnili výmenu generácií;
16. pripomína, že vidiecke oblasti v EÚ čelia celému radu dlhodobých problémov –

vyľudňovaniu, starnutiu zostávajúceho obyvateľstva, nedostatku sociálnych služieb a iným sociálno-ekonomickým problémom, ktoré by sa mali považovať za hlavnú prioritu v európskej politike súdržnosti financovanej z EŠIF;

17. víta skutočnosť, že členské štáty a regióny vyčlenili viac prostriedkov na environmentálne opatrenia a hmotné investície zamerané na zvýšenie konkurencieschopnosti a udržateľný rozvoj vidieckych oblastí; očakáva, že tieto opatrenia, ako aj služby, ktoré poskytujú manažéri, ktorí riadia krajinu, v prospech politiky v oblasti klímy a stratégie v oblasti biodiverzity, budú mať dlhodobý vplyv a budú mať vysokú hospodársku účinnosť, ktorá posilní efektívnu doplnkovosť medzi rôznymi fondmi; zdôrazňuje význam zavedenia nástroja na riadenie rizika v rámci EPFRV a vyzýva členské štáty, aby podporovali zakladanie vzájomných fondov a poisťného s cieľom odstrániť zraniteľné miesta v poľnohospodárskom odvetví; okrem toho konštatuje, že zaistenie produktivity, a tým konkurencieschopnosti, z dlhodobého hľadiska závisí vo veľkej miere od investovania do environmentálnych aspektov poľnohospodárstva a udržateľného obhospodarovania pôdy, vody a biodiverzity, ako je napríklad predchádzanie pôdnej erózii, účinný kolobeh živín, optimálne opeľovanie, tvorba ornice a integrácia agrolesníctva a udržateľného obhospodarovania lesov na budovanie odolnosti voči zmene klímy a ďalší rozvoj silného biohospodárstva; berie na vedomie, že samotní poľnohospodári sú menej schopní investovať do takýchto opatrení, pričom ich príjmy sa v súčasnej hospodárskej situácii znižujú, a preto je financovanie EÚ a členských štátov kľúčové, aby umožnilo reagovať na výzvy, akými sú budúce zvyšovanie produktivity, prosperita, bezpečnosť potravín a klimatické zmeny;
18. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila ľahší a geograficky vyvážený prístup k financovaniu, osobitnú prioritu pre podniky a družstvá vo vidieckych a štrukturálne znevýhodnených oblastiach, ako aj projekty zamerané na podporu územnej súdržnosti a prepojenie vidieckych oblastí;
19. zdôrazňuje, že opatrenia na financovanie rozvoja vidieka zamerané na podporu inovácií a investícií do nových technológií a presného poľnohospodárstva by sa mali výrazne posilniť s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť európskych podnikov vo vidieckych oblastiach;
20. trvá na tom, že projekty financované v rámci programov rozvoja vidieka musia skutočne reagovať na potrebu vytvárať rast a zamestnanosť, a vyzýva Komisiu a riadiace orgány, aby vypracovali ex ante a ex post hodnotenia pridanej hodnoty a hospodárskeho a sociálneho vplyvu financovaných projektov a operácií;
21. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, aby boli zavedené mechanizmy, ktoré zosúladia výrobné a predajné ceny, a tým zabezpečila, že hlavnými príjemcami financovania v rámci SPP budú poľnohospodárski výrobcovia;
22. domnieva sa, že niektoré členské štáty a regióny EPFRV nevyužívajú naplno, a to vzhľadom na rastúcu zložitosť a požiadavky na kontrolu stanovené Komisiou, a preto požaduje, aby bol na európskej úrovni zavedený centralizovaný, digitálny systém, ktorý umožní identifikáciu účtovných problémov; žiada Komisiu, aby zabezpečila, aby všetky strany boli včas informované o obnovennej štruktúre EPFRV a aby aktívne uľahčovala využívanie a zviditeľňovanie týchto finančných prostriedkov;

23. zdôrazňuje, že je dôležité upraviť EŠIF tak, aby boli lepšie použiteľné pre najvzdialenejšie regióny a podporovali tak hospodárstvo a zamestnanosť v týchto oblastiach, ktoré sa vyznačujú veľkou vzdialenosťou, odľahlosťou, rozptýlenosťou a malou rozlohou, a z tohto dôvodu si vyžadujú osobitnú pozornosť vo vzťahu k vytváraniu a zachovávaní pracovných miest;
24. poznamenáva, že niektoré členské štáty alebo regióny, niekedy tie, ktoré rozvoj vidieka najviac potrebujú, nepodporujú účasť v systémoch a v niektorých prípadoch dokonca ani neponúkajú systémy, ktoré sú potrebné na ich území;
25. vyzýva Komisiu, aby posilnila svoju úlohu v oblasti výmeny a šírenia osvedčených postupov týkajúcich sa využívania EPFRV medzi členskými štátmi a regiónmi;
26. vyzýva členské štáty, regióny a Komisiu, aby účinne a naplno využívali EPFRV a predchádzali nadmernej regulácii alebo pridávaniu nepotrebných postupov; zdôrazňuje, že špecializované poradenské služby a neustále monitorovanie a poskytovanie podpory sú v rámci operačných programov nevyhnutné na podporu poľnohospodárov, vlastníkov lesov a vidieckych komunít s cieľom účinného a transparentného vykonávania operačných programov; žiada Komisiu, aby pokračovala v zjednodušovaní SPP a neobmedzovala rámec pôsobnosti programov rozvoja vidieka, a tým znižovala zbytočnú administratívnu záťaž a byrokraciu bez toho, aby ohrozila dosiahnutie politických cieľov, a aby na tento účel, ak je to možné a potrebné, prispôbovala základné právne predpisy, a tak umožnila rýchly a jednoduchý prístup k európskemu financovaniu, najmä pre malé poľnohospodárske podniky, a to v záujme dosiahnutia cieľov SPP; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili dostatočné zdroje na úspešné splnenie zostávajúcich ex ante kondicionáľít; vyjadruje znepokojenie nad tým, že nadmerná byrokracia a zložité pravidlá znižujú atraktivnosť financovania založeného na SPP; dúfa, že zjednodušenie sa dosiahne bez zbytočného odkladu;
27. víta skutočnosť, že Komisia zriadila nezávislú expertnú skupinu na vysokej úrovni na monitorovanie zjednodušenia pre prijímateľov prostriedkov z európskych štrukturálnych a investičných fondov s cieľom znížiť administratívnu záťaž pre prijímateľov týchto fondov vrátane EPFRV; dúfa, že správy skupiny umožnia určiť praktické spôsoby uplatňovania ďalšieho zjednodušenia európskych finančných prostriedkov a uľahčenia prístupu k nim;
28. zdôrazňuje, že na zlepšenie prostredia pre investície v EÚ je potrebné vykonať štrukturálne reformy a znížiť byrokraciu;
29. vyjadruje znepokojenie nad tým, že opatrenia na pomoc poľnohospodárom čeliť rizikám a na vytvorenie skupín výrobcov neboli začlenené do mnohých programov, ktoré by mohli pomôcť poľnohospodárom lepšie reagovať na zvýšenú nestálosť trhu;
30. domnieva sa, že Generálne riaditeľstvo pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka má o problematike vidieka a poľnohospodárstva potrebné technické znalosti a prehľad, v dôsledku čoho prirodzene riadi programy rozvoja vidieka, a naliehavo žiada Komisiu, aby zabezpečila primeraný počet zamestnancov potrebný na riadne vykonávanie a kontrolu SPP;
31. zdôrazňuje, že k úspešnému dosiahnutiu cieľov dohôd o partnerstve a operačných programov vo výraznej miere prispieva aktívne zapojenie subjektov na miestnej a

regionálnej úrovni, miestnych akčných skupín a ďalších zainteresovaných strán pôsobiacich na mieste, ako sú družstvá, odborové združenia a organizácie výrobcov, do zabezpečovania toho, aby boli projekty úspešne začlenené do miestnych oblastí a aby účinne fungovali; víta úspech nástrojov miestneho rozvoja vedeného komunitou a odborné znalosti miestnych akčných skupín v oblasti projektového riadenia na miestnej úrovni; vyzýva Komisiu a orgány spravujúce programy rozvoja vidieka, aby od fázy plánovania programov rozvoja vidieka až po ich vykonávanie pravidelne konzultovali so zainteresovanými stranami;

32. vyzýva Komisiu, aby prijala súbor usmernení s cieľom oboznámiť agro-potravinársky sektor s tým, aké možnosti financovania im poskytujú EŠIF spolu s novým Európskym fondom pre strategické investície;
33. okrem toho vyzýva Komisiu, aby sa usilovala aj o harmonizáciu vymedzení a pravidiel s cieľom dosiahnuť väčšiu súdržnosť medzi finančnými prostriedkami a nástrojmi;
34. žiada, aby sa prijali opatrenia na zlepšenie informovanosti členských štátov o potrebe posilniť mechanizmy pre počiatočné a ďalšie odborné vzdelávanie v poľnohospodárstve, a to prostredníctvom zdrojov z Európskeho sociálneho fondu a programov, ako sú napr. záruky pre mladých ľudí.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Dátum prijatia	13.10.2016
Výsledok záverečného hlasovania vo výbore	+: 36 -: 3 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Daniel Buda, Nicola Caputo, Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Diane Dodds, Norbert Erdős, Edouard Ferrand, Luke Ming Flanagan, Beata Gosiewska, Martin Häusling, Anja Hazekamp, Esther Herranz García, Jan Huitema, Elisabeth Köstinger, Urszula Krupa, Zbigniew Kuźmiuk, Philippe Loiseau, Giulia Moi, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Marijana Petir, Jens Rohde, Bronis Ropė, Jasenko Selimovic, Czesław Adam Siekierski, Marc Tarabella, Marco Zullo
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Angélique Delahaye, Karin Kadenbach, Hannu Takkula, Estefanía Torres Martínez, Ramón Luis Valcárcel Siso, Miguel Viegas